

WSPÓŁPRACA OŚRODKA KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE Z PLACÓWKAMI SZKOLNYMI

Barbara Czołnik, Alicja Antonowicz

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

Szkoły podstawowe i gimnazja są największymi partnerami Ośrodka w dziedzinie edukacji leśnej i ekologicznej. Z zajęć edukacyjnych korzysta tu rocznie blisko sto placówek szkolnych. Większość z nich pochodzi z Wielkopolski, a niekiedy z sąsiednich województw lub odleglejszych regionów naszego kraju. Dzieci i młodzież przyjeżdżają do Ośrodka na „zielone szkoły” lub jednodniowe wycieczki, uczestnicząc w zajęciach lekcyjnych na terenie parku-arboretum, Pokazowej Zagrody Zwierząt, Muzeum Leśnictwa oraz w sali edukacyjnej i pracowni plastycznej. Wśród współpracujących szkół wyróżnić można takie, które aktywnie uczestniczą w różnorodnych formach edukacji ekologicznej i kulturalnej, włączając się co roku w organizację akcji, imprez okolicznościowych, konkursów i festynów. Dzięki tej współpracy uczniowie zdobywają nową wiedzę o małej ojczyźnie oraz rozwijają swoje kompetencje społeczne. Pomyślnie układa się współpraca Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Gołuchowie z naszym Ośrodkiem. Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Gołuchowie wspólnie z pracownikami Działu Edukacji i Informacji opracowali zestaw scenariuszy zajęć w gołuchowskim parku-arboretum. Co roku przygotowują dzieci do happeningu ekologicznego, organizowanego w Ośrodku z okazji Dnia Ziemi. Działający w szkole podstawowej zespół teatralny „Tęcza” prezentuje swoje spektakle w trakcie organizowanych przez Ośrodek: festynu edukacyjnego „Spotka-

*Adres do korespondencji – Corresponding author: Barbara Czołnik, Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, ul. Działyńskich 2, 63-322 Gołuchów, e-mail: barbara.czolnik@okl.lasy.gov.pl
Alicja Antonowicz, Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, ul. Działyńskich 2, 63-322 Gołuchów, e-mail: alicja.antonowicz@okl.lasy.gov.pl*

nie z lasem” i Dnia Ziemi. Swoje umiejętności twórcze dzieci z tej placówki mogą rozwijać na specjalnych warsztatach plastycznych prowadzonych przez dyplomowanych artystów, uczestnicząc w plenerze artystycznym oraz na warsztatach świątecznych i mikołajkowych organizowanych w naszej jednostce. Zdarza się, że miejscowi uczniowie biorą udział w ekranizacji terenowych zajęć edukacyjnych z przyrody, filmowanych na zlecenie Lasów Państwowych.

Dobrym przykładem na wieloletnią współpracę jest również Gimnazjum w Gołuchowie. To doskonały partner w cyklicznych akcjach ekologicznych: „Ratujmy kasztanowce”, „Sprzątanie świata” oraz „Zbiór kasztanów i żołądź dla zwierząt z pokazowej zagrody OKL”. Uczniowie tej placówki chętnie uczestniczą w konkursach organizowanych przez Ośrodek oraz wydarzeniach na skalę ogólnopolską, czego przykładem może być zakończone sukcesem bicie rekordu Guinnessa w kategorii „Największe zgromadzenie ludzi przebranych za drzewa”, zrealizowane przy równoczesnym udziale uczniów Szkoły Podstawowej w Gołuchowie.

Gołuchowscy gimnazjaliści wykazują się aktywną pracą na rzecz środowiska, która owocuje wyróżnieniem w postaci odznaki „Honorowy Opiekun Miejsc Przyrodniczo-Cennych Gołuchowa” przyznawaną przez Kapitułę, której przewodniczy Dyrektor Ośrodka Kultury Leśnej. Całoroczna akcja ubiegania się o odznakę spaja działania wielu szkół na poziomie gimnazjalnym. Regularnie przystępują do niej przedstawiciele około 10 placówek z Kalisza, Pleszewa i wspomnianego już Gołuchowa. Warto w tym miejscu podkreślić aktywność Gimnazjum nr 2 w Kaliszu, które stałą współpracę z OKL-em zapoczątkowało w 2001 roku organizacją sejmiku historycznego. Inicjatywa wspólnego działania na rzecz budowania odpowiedzialnej postawy uczniów wobec dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przerodziła się w cykliczne wydarzenie Dzień Ziemi. Współpraca owocuje rokrocznie organizowanym na terenie parku-arboretum rajdem ekologicznym „Pod drzewami”, dedykowanym młodszym kolegom ze szkół podstawowych oraz wokalnymi występami podczas Dnia Ziemi, uczestnictwem w konkursach i akcjach ekologicznych. Zaakcentować należy także pojedyncze wydarzenia, takie jak organizacja na terenie Ośrodka zajęć edukacyjnych z zakresu ochrony gatunkowej polskiej flory i fauny dla międzynarodowej grupy uczniowskiej w ramach programu COMENIUS, a także uczestnictwo pracownika Ośrodka w szkolnej debacie.

Na poziomie edukacji licealnej prowadzona jest stała współpraca z III Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Kaliszu, które od 2008 roku razem z Ośrodkiem organizuje obchody Dnia Ziemi. Dyrekcja, nauczyciele i młodzież tej placówki aktywnie uczestniczą w budowaniu scenariusza i prowadzeniu wydarzenia, organizacji rajdu ekologicznego dla gimnazjalistów, przygotowaniu oprawy artystycznej (Teatr „Niby Nic”), tematycznych prelekcji oraz krzyżówek dla uczestników Dnia Ziemi, a także w zdobywaniu środków na przygotowanie nagród dla młodzieży w ramach pomocy sponsorskiej firm i instytucji. Ponadto reprezentanci dyrekcji III LO w Kaliszu wchodzi w skład Kapituły przyznającej odznakę „Honorowego Opiekuna Miejsc Przyrodniczo-Cennych Gołuchowa” oraz Rady Naukowej Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie. Wykazują się merytoryczną współpracą w zakresie oceny ekologicznej aktywności i postaw uczniowskich, prac konkursowych, w tym również realizowanych w skali całej Wielkopolski (konkurs „Lasy dla ludzi”). Praca

zastępcy dyrektora III LO w Kaliszu, dr. nauk biologicznych, w Radzie Naukowej OKL jest cennym wsparciem dla edukacyjnej działalności Ośrodka, a z drugiej strony przynosi korzyść liceum w postaci informacji z dziedziny leśnictwa i funkcjonowania ośrodka edukacyjnego, które mogą być wykorzystywane w pracy z uczniami.

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, posiadając dobrze przygotowaną bazę do realizacji zajęć rozwijających wiedzę i umiejętności z dziedziny poznawania i interpretacji środowiska przyrodniczego, jest przez nauczycieli wykorzystywany również do samodzielnego prowadzenia terenowych i muzealnych zajęć edukacyjnych z geografii i biologii.

Na etapie szkolnictwa wyższego Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie prowadzi stałą współpracę z Wydziałem Leśnym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, m.in. w zakresie tematyki kulturotwórczej roli lasu. Polega ona na organizowaniu zajęć i warsztatów edukacyjnych dla studentów leśnictwa, pomyślanych jako 1-, 2- lub 3-dniowy pobyt w Ośrodku.

Wymienione szkoły stanowią pojedyncze przykłady współpracy z placówkami z różnych poziomów edukacyjnych. Obok nich należałoby wymienić wiele innych, wśród nich Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Kaliszu, Zespół Szkół Publicznych nr 3 w Pleszewie, a także Gimnazjum nr 3 i 4 w Kaliszu.

Różne formy podejmowanej współpracy przynoszą wymierne korzyści w kształtowaniu postaw przyjaznych przyrodzie, rozbudzaniu poczucia współodpowiedzialności za jakość otaczającego środowiska, a także rozwijaniu sfery emocjonalnej dzieci i młodzieży. Niektóre z działań integrują uczniów z różnych poziomów edukacyjnych, mając na celu umożliwienie przepływu wiedzy między uczestnikami wydarzenia w myśl zasady: starsi uczą młodszych. Uczniowie zdobywają doświadczenie w zakresie przekazywania wiedzy i występów publicznych. Mają również okazję sprawdzić swoje dotychczasowe umiejętności, jak i wykształcić nowe, związane m.in. z planowaniem, organizacją i logistyką dużych wydarzeń. Współuczestnictwo w akcjach i festynach daje szansę na podpatrywanie dobrych praktyk i stosowanie wybranych rozwiązań w swojej szkolnej aktywności.

Promowanie idei ekologicznego życia, zrozumienie funkcjonowania społeczeństwa na zasadach zrównoważonego rozwoju oraz finalne wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce są celami prowadzonej edukacji. Przynoszą korzyść zarówno pojedynczej jednostce, która potrafi się samookreślić i zaprezentować własny punkt widzenia w temacie ochrony i użytkowania przyrody, jak i korzyść ogólnospołeczną – skutkującą w perspektywie zmianą pokoleniową w odniesieniu do racjonalnego korzystania ze środowiska i jego poszanowania.

WSPÓŁPRACA OŚRODKA KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE Z PLACÓWKAMI SZKOLNYMI

Streszczenie

Największymi partnerami Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie w zakresie prowadzonej edukacji leśnej i ekologicznej są placówki szkolne. Rocznie z zajęć edukacyjnych korzysta blisko sto szkół z Wielkopolski, sąsiednich województw, a niekiedy

z odleglejszych zakątków Polski. Współpraca z niektórymi placówkami szkolnymi ma szerszy zakres i wyraża się w organizacji cyklicznych przedsięwzięć, takich jak akcje, okolicznościowe imprezy, konkursy. Dzięki temu uczniowie zdobywają nową wiedzę oraz rozwijają swoje kompetencje społeczne.

Słowa kluczowe: Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, edukacja, współpraca ze szkołami

COOPERATION BETWEEN THE FOREST CULTURE CENTRE IN GOŁUCHÓW AND SCHOOLS

S u m m a r y

Schools are the major partners of the Forest Culture Centre in Gołuchów in the scope of forestry and environmental education. Annually nearly a hundred schools of Wielkopolska, neighboring provinces, and sometimes distant corners of Poland take part in educational events. Cooperation with some of them is very intensive and expressed in the organization of regular projects, such as educational actions, occasional events and competitions. Thanks to it students acquire new knowledge and develop their social competences.

Keywords: Forest Culture Centre in Gołuchów, education, cooperation with schools

Ryc. 1. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Gołuchowie przed próbą bicia rekordu Guinnessa w parku-arboretum Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie (fot. K. Ziółkowska)

Fig. 1. Pupils of Primary School in Gołuchów whiting for Guinness World Record breaking attempt in the park-arboretum of the Forest Culture Centre in Gołuchów (photo by K. Ziółkowska)

Ryc. 2. Występ grupy wokalne z Gimnazjum nr 2 w Kaliszu podczas obchodów Dnia Ziemi w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie (fot. J. Wróbel-Mróż)

Fig. 2. Vocal group of the Secondary School No. 2 in Kalisz performance during the Earth Day celebration in the Forest Culture Centre in Gołuchów (photo by J. Wróbel-Mróż)

Ryc. 3. Finał rajdu ekologicznego zorganizowanego dla gimnazjalistów przez uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Kaliszu (fot. K. Ziółkowska)

Fig. 3. Final of the eco rally for secondary school pupils organized by III Kopernik High School in Kalisz (photo by K. Ziółkowska)

Ryc. 4. Zajęcia w Muzeum Leśnictwa dla studentów Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (fot. A. Antonowicz)

Fig. 4. Classes in the Museum of Forestry for Poznań University of Life Sciences students from Faculty of Forestry (photo by A. Antonowicz)